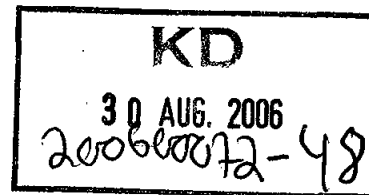

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep.
0032 Oslo

Kunnskapsdepartementets høringsbrev - forslag til satsingsplan for utdannings samarbeid med Nord-Amerika. UMBs høringsuttalelse

Arbeidsgruppens mandat var å se på muligheter til å øke høyere utdannings samarbeid mellom Norge og Nord-Amerika og anbefale virkemidler som kan få dette til.

UMB takker arbeidsgruppen for en omfattende og bredt dekkende rapport.

UMB har valgt å svare med utgangspunkt i de syv tema i arbeidsgruppens mandat.

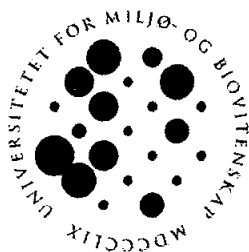
- 1. Balanse i utvekslingen – er det hensiktsmessig og realistisk å prøve å få til samme volum på mobiliteten fra Nord-Amerika til Norge som fra Norge til Nord-Amerika, eller bør virkemidlene først og fremst brukes til å øke antall norske studenter i USA?**

Arbeidsgruppen argumenterer for at den sentrale indikator for et vellykket samarbeid er studentmobiliteten. UMB er helt enig i dette.

UMB er enig med arbeidsgruppen i at den sentrale dimensjon i studieoppholdet er det akademiske utbytte, foruten kjennskap til ulike folk, språk, kultur og politikk. For å oppnå denne totaliteten mener UMB at det er nødvendig å ha fokus på å ha Nordamerikanske studenter på campus. UMB mener at det er høyst nødvendig å arbeide mot en balansert utveksling av studenter.

UMB ser vanskelighetene i å oppnå samme volum på mobiliteten fra Nord-Amerika til Norge som fra Norge til Nord-Amerika.. UMB opplever dog at det gjennom gode partnerskap er mulig å oppnå en større grad av gjensidighet i mobiliteten.

Arbeidsgruppen skriver følgende om utvekslingsavtaler: at (...) ”avtalene stort sett ikke innebærer reell utveksling, men brukes til å gi norske studenter muligheter til studieopphold i USA eller Canada på gode vilkår. Flere av de nordamerikanske utdanningsinstitusjonene nevner også dette som et problem”. UMB er enig i at det er en utfordring å oppnå balansert utveksling med Nord-Amerika. De Nordamerikanske institusjoner som UMB samarbeider med ser det ikke som et problem at mange norske studenter reiser til deres institusjoner på utveksling. Problemet til de Nordamerikanske institusjonene ligger i å få flere egne studenter til å reise. Det er UMBs erfaring at avtalepartnere i Nord-Amerika i stigende grad har fokus på og legger til rette for utveksling fra Nord-Amerika, og vi ser resultatet av denne endringen. Flere utvekslingsstudenter kommer nå fra partnerinstitusjoner enn tidligere. UMB ønsker å understreke at det er avtalene som legger grunnlaget for denne utveksling. UMB mener derfor at satsingen på balanserte bilaterale avtaler bør videreføres og utbygges gjennom økte informasjons- og insentivmidler.

- 2. Forholdet mellom helgradsstudenter og delstudenter – er det like stor grunn til å satse på studenter som skal ta hele grader i utlandet som på delstudenter som fører internasjonaliseringsgevinsten tilbake til sin hjemmeinstitusjon?**

UMB mener at rene gradsstudier i Nord-Amerika kun i liten grad vil tjene til å øke samarbeidet mellom utdanningsinstitusjoner i Norge og Nord-Amerika. Studenten har ved rene gradsstudier liten eller ingen kobling til norske institusjoner.

- 3. Forholdet mellom utdannings- og forskningssamarbeid – hvordan kan satsing på utdanningssamarbeid på en god måte knyttes sammen med strategien for forskningssamarbeid med Nord-Amerika?**

Satsingen på utdanningssamarbeid kan knyttes sammen med strategien for forskningssamarbeid med Nord-Amerika ved å utveksle studenter gjensidig via avtaler. Nettopp forskningssamarbeidet åpner opp for gode avtaler, der også studentmobilitet er inkludert. Utvekslingsavtaler knyttet opp til forskningssamarbeid mellom spisskompetansen i Norge og Nord-Amerika vil dog inkludere et svært begrenset antall studenter. Studentantallet vil være lavt på grunn av forskningsfrontens smale fokus. Likevel er denne type utveksling meget interessant for UMB, da det direkte leder til faglig institusjonsutvikling. Det er derfor viktig med ekstra insentiver til studentutveksling knyttet til forskningssamarbeid, framfor fri mobilitet.

- 4. Hensiktsmessige virkemidler – hvilke økonomiske og strukturelle tiltak bør settes inn på kort og på lang sikt? Gruppen bør både prioritere mellom ulike aktuelle tiltak og vurdere kostnadene ved det som anbefales så langt det er mulig.**

Arbeidsgruppen har gode forslag til tilskudd for å øke tilbøyeligheten til å studere i Nord-Amerika.

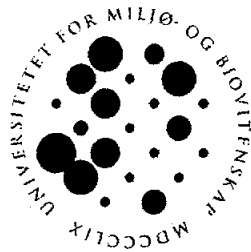
Arbeidsgruppen foreslår å innføre fullstipendiering av skolepenger inntil kr. 52.320 for delstudenter og masterstudenter i USA og Canada. UMB støtter bedre støtteordninger til studier i Nord-Amerika, men understreker at hovedfokus bør være på en minimering av utvekslingsstudenters utgifter, ikke på gradsstudier.

Generelt mener UMB at sterkere økonomisk støtte til delstudenter bør prioriteres, gjennom reisestipend og dekning av skolepenger.

- 5. Partnere i USA og Canada – hvordan kan en legge bedre til rette for varig institusjonssamarbeid – kan det uttrykkes prinsipper for hvordan man skal velge samarbeidsinstitusjoner?**

Fra rapporten savner UMB en reflektert diskusjon rundt denne problemstilling.

Generelt mener UMB at det vanskelig kan uttrykkes prinsipper for valg av samarbeidsinstitusjoner. UMBs erfaring er at gode partnerskap er basert på engasjement og ”institutional match”. – Kanskje dette bør være prinsippet man søker.

6. Andre aktører – hva kan gjøres for å styrke samarbeidet mellom de ulike offentlige og private aktører som er aktive med studentutveksling?

Arbeidsgruppen foreslår en rekke tiltak for økt kontakt mellom Nordamerikanske og norske organisasjoner, institusjoner og myndigheter. UMB støtter arbeidsgruppens fokus på informasjonstiltak, inkludert aktiv og målrettet profilering på alle nivåer, fra studentorganisasjoner til utenriksstasjoner.

7. Nord-amerikanske myndigheter – bør strategien forankres i avtaler på myndighetsplan og hvordan bør det i så fall struktureres?

Arbeidsgruppen kan ikke se at det er mye å oppnå ved å tilstrebe nasjonale avtaler om utdanningssamarbeid tilsvarende avtalen om forskningssamarbeid.

UMB har generelt sett lite effekt av nasjonale avtaler om utdanningssamarbeid. Men konkret ser vi at Nordamerikanske studenters tilgang til studiefinansiering under opphold i Norge avhenger av at den norske institusjon er akkreditert hos de Nordamerikanske institusjoner for studiefinansiering. Dette er en stor oppgave å løse for den enkelte norske institusjon. UMB vil tilrå at dette gjøres på en nasjonal basis gjennom myndighetene eller UHR.

Med hilsen

Knut Hove
Rektor

Nils Dugstad
Adm.dirktør